

Izhaja vsak dan

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 3. uri zjutraj.

Posamezne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Molin piccolo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. Gene oglašom 16 stotink na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Neprankovane pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK. — Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12.

Dijaško gibanje na Ruskem.

(Brzjavno poročilo kor. bur.)

PETROGRAD 11. Zadnje čase so se med dijaki petrogradske univerze razširili mnogoštevilni letaki, ki jih pozivljajo na boj za radikalne socialno-politične reforme in v protest ranje proti šolskim oblastim radi samostojnosti nekega dijaka tukajšnje zasebne gimnazije. Dijaška zborovanja, ki so se te dni vršila, bila so jako voharna in je bil podinspektor tako zasramovan, da je moral zapustiti zborovalno dvorano.

KIJEV 11. (Poročilo kor. bur.) Včeraj so se tu vršila dijaška zborovanja, na katerih so mlajši dijaki sklenili obstruirati predavanja ter prirediti jutri z obstrukcijo.

Sklenilo se je zahtevati odstop rektorja. Dijaki, ki so nastopali za red so v odprtem sovražstvu s prireditelji demonstracij. Pristaši reda so izjavili rektorju, da ne želijo obstrukcije ter da odklanjajo vsako politično demonstracijo. Med nasprotnimi si dijaki došlo je do pretepov. Od 82 dijakov, kateri so bili dne 3. t. m. aretirani pred vseučilišnim poslopjem, bilo jih 43 njih na rektorjevo odredbo kaznovanih zaporom. Nekateri so bili obsojeni na 1 do 3 mesecev zapora, večina njih pa na sedemdnevni zapor. Med kaznovanimi dijaki je 13 — Židov! (Kar pomenja, da so ti dijaški nemiri židovsko, protislovansko maslo. Op. ur.) Redarji strogo pazijo na vseučilišče in politehniko.

Resolucija konservat. češkega veleposestva.

(Brzjavno poročilo.)

DUNAJ 11. Klub konservativnega češkega veleposestva sklenil je resolucijo, v kateri izraža globoko obžalovanje nad tem, da je neovirana obstrukcija onemogočila razpravo velikih tako nujnih zakonskih predlogov. Klub povdarja potrebo reforme zborniškega opravičnika, ki je prvi predpogoj za ozdravljenje notranjih razmer in izjavlja, da bi morala biti prva dolžnost vlade, da bi v svrhu vpostavljenja rednih odnošajev sledajoč prevzela vodilno ulogo, katero naj bi izvrševala energičnim pobijanjem obstrukcije in izpolnjenjem onih zahtev, ki se si vijejo toliko z ozirom na naraščajoče kulturne potrebe češkega naroda, kolikor z ozirom na enakopravnost. Te zahteve, ki se tičejo ustanovitve drugega češkega vseučilišča ter uvedbe češkega notranjega uradnega jezika je toliko bolj priporočati vladnemu upoštevanju, ker iste ne kršijo resničnih interesov družih narodnosti.

Klub konservativnega češkega veleposestva izraža nadalje v tej resoluciji pričakovanje, da se toliko od strani vlade, kolikor od strani posameznih strank store vsi koraki, ki so potrebni v ozdravljenju zamotanih od-

nošajev in se izjavlja pripravljenim sodelovati na taki akciji.

Nemški državni zbor.

(Brzjavno poročilo.)

BEROLIN 11. Vojni minister je pobijal Bebelova izvajanja o prenatagljenju izbora topov iz l. 1896. in je izjavil, da so isti boljši, kakor sedanji francoski topovi. O kakih novih puškah da minister ničesar ne ve. Kvinkvenatni načrt da more z ozirom na krepko sestavo vojske čakati še jedno leto. Vaznejši da je zakonski načrt glede preskrbljenosti.

Posl. Richter je izrazil mnenje, da dogodki v Forbachu niso tipični za vojsko. Vsakakor pa da ni kriva premajhna garnizija. Govornik je izrazil svoje zadoščenje nad javnostjo kazenskega postopanja v vojaških zadevah. Glede finančnega ekspezeja dejal je govornik, da Stengelova finančna reforma omejuje proračunsko pravico državnega zbora. Bolje bi bilo, da se pusti vse pri starem. Richter je opozarjal na vedno naraščajoče stroške za Kiao Čau, kateri da so nepotrebni in se je izjavil proti namerovanemu visokemu izposojilu.

Po kratkem Stengelovem odgovoru, govoril je še posl. Kardorff, ki je zahteval odredbe proti naraščanju socialne demokracije in je izrazil željo, da naj bi božji mir vladal med protestanti in katoliki. Na to bilo je nadaljevanje razprave preneseno na jutri.

Brzjavne vesti.

Ravnatelj koperskega učiteljskega učiteljskega umrl.

ZATICA 11. Ravnatelj e. kr. učiteljskega v Kopru in član deželne šolskega sveta istrskega, gosp. Ivan Markelj, je po kratki boleznici danes umrl. Pokojnik je bil l. 1852. rojen v Št. Vidu pri Zaticini.

Cesar v obisku pri grofici Lonyay.

DUNAJ 11. Cesar je danes popoldne obiskal grofico Lonyay ter je pri njej ostal več časa. Grofica je že toliko okrevala, da je mogla iti prvič na sprehod.

Bolezen naučnega ministra.

DUNAJ 11. Stanje naučnega ministra Hartela se je že toliko zboljšalo, da je mogel danes v razvedrilo potovati na Semering.

Poslanec Plantan operiran.

DUNAJ 11. Glaslo neke vesti moral se je posl. Plantan podvreči včeraj težki operaciji na glavi.

Dr. Rizzi novi istrski deželni glavar.

DUNAJ 11. Cesar je istrskemu deželnemu glavarju dr. Mateju Campitelliju dovolil zaprositi odstop od mesta istrskega deželne glavarja in je njegovim naslednikom imenoval istrskega deželne poslanca Ljudevita Rizzija.

vseh, kar sem jih doživela v svojem življenju.

»Ničesar nisem slišala.« je odgovorila markiza; »toda, drago dete, govorila bom z gostilničarko in jo poprosila, naj nama da sosednjo sobo. V tej sobi bovi sami in ne bovi imeli več hrupa. Kako se počutiš to jutro? Si-li utrujena?«

Ob teh zadnjih besedah se je markiza dvignila ter šla k Miličini postelji.

»Poglejvi«, je dejala, iskaje hčerine roke. »Oh! pusti me, ljuba mati«, je odgovorila Milica, »mrzla si.«

Po teh besedah se je hčerka zavila v svojo blazino s ključovalno kretajo, toda tako dražestno, da je bilo materi težko biti užaljena radi tega. V tem hipu je odmevalo v sosednji sobi taranje, čegar mili in zagtegnjeni naglas je moral trgati žensko srce!

»Zakaj pa me nisi zbudila, če si vso noč poslušala to? Bile bi...«

Še globokeje stokanje, nego vse ostalo, je prekinilo markizo, ki je vzkliknila:

»Tam nekdo umira!«

In brž je hitela ven.

»Pošlji mi Pavlino!« je zavpila Milica, »obleči se hočem.«

Umrovljenje in odlikovanje.

DUNAJ 11. Cesar je deželnosodnemu svetniku na tržaškem trgovinskem sodišču, Adolfa Podreca o njegovem umirovljenju podelil naslov višjesodnega svetnika, oprostivši ga od pristojbin.

Iz ogrske zbornice.

BUDIMPEŠTA 11. V današnji seji je finančni minister predložil poslanski zbornici itemnitetno predlogo za prve štiri mesece prihodnjega leta. Na tozadevno vprašanje odgovoril je ministerski predsednik, da zasedanje delegacij bo trajalo le tri do štiri dni. Zbornica je na to prešla na dnevni red ter je nadaljevala razpravo o rekrutni predlogi.

Proti predlogi sta govorila poslanca Zavalaky in Uray, kateri slednji ne pripada sedaj nobeni stranki. Po kratkem odmoru govoril je posl. Varady (Szederkenyjeva skupina) čegar govor je trajal do konca seje. Ob 3. uri popoldne bila je razprava prekinjena ter se bo nadaljevala v jutrajšnji seji.

Macedonske reforme.

CARIGRAD 11. (Poročilo kor. bur.) Oba civilna agenta, ruski in avstrijski, dopeta v kratkem semkaj. Instrukcije za ista so že sestavljene. Predbacivanja časopisov, da bo uvajanje reform počasno napredovalo, so neopravičena. Rusko in avstrijsko poslanstvo v Carigradu ter ruski in avstrijski kabinet delujejo z izvanredno pridnostjo na pripravi in začnejo knalu s Porto vred z izvajanjem reform, ki pa ne dopuščajo prenatagljenja.

SREDEC 11. Bolgarska brzjavna agencija javlja: Kljub temu, da je Porta podala obljubo, da blagovoljno vsprejme one begunce, ki se želijo povrniti v svojo domovino, trudijo se turške oblasti na vse načine, da bi begunce omalodušile. Pred kratkem bilo je šest takih beguncev takoj po prihodu na drinopoljski kolodvor aretiranih, dasiravno so imeli pri sebi potrebne dokumente. Isti so se odposlali v ječo v Kirk-Kiliase. V sela, zapuščena od beguncev, naseljujejo turške oblasti mohamedanske poljedelce.

Trgovinska pogodba z Italijo.

BUDIMPEŠTA 11. Finančni odsek je vsprejel zakonski načrt, kateri pooblašča vlado, da sme skleniti provizorično trgovinsko pogodbo z Italijo. Tekom debate je izjavil trgovinski minister, kateri je ognjevit zastopal pogodbeno tarifo, da je še daleč do sporazumljenja z Italijo. Trgovinski minister je izjavil, da vlada ni naklonjena skleniti z Italijo trgovinsko pogodbo na temelju carine na vino v znesku 13 lir.

Danski prestolonaslednik v avdijenci pri cesarju.

DUNAJ 11. Cesar je danskega prestolonaslednika vsprejel danes ob 1. uri pop. v posebni avdijenci.

Markiza je tekla naglo navzdol in je našla gostilničarko na dvorišču sredi nekoliko oseb, ki so jo navidezno pazno poslušale.

»Gospa, zraven nas ste dali osebo, ki menda jako trpi...«

»Ah, ne govorite mi o njej«, je viknila gostilničarka, »ravno sem poslala po župana. Mislite si, da je žena uboga nesrečnica, ki je sinoči prišla peš semkaj; prihaja iz Španije brez izkaznic in denarja. Na hrbtu je nosila umirajočega otročiča. Nisem si mogla kaj, da je ne bi vsprejela. Zjutraj sem šla sama k njej, da bi govorila žnjo; kajti včeraj, ko je dospela sem, je vzbudila v meni strašen nemir. Uboga ženica! Obležala je s svojim detetom, in oba sta se borila s smrtjo.«

»Gospa«, mi je dejala, potegnivši s prsta zlat prstan, »drugega nimam nego to, vzemite za plačilo; zadoštovalo bo, dolgo se ne bom mudila tu. Ubogo dete, skupaj umreva«, je rekla zroč v svojega otroka. Njen prstan sem vzela ter jo vprašala, kdo da je; a mi ni hotela povedati svojega imena... Poslala sem po zdravnika in po gospoda župana.«

»Dajte jej vendar pomoči, katere potre-

Maša-zadušnica za pok. podpredsednika gospodske zbornice.

DUNAJ 11. Predsedništvo gospodske zbornice je priredilo danes mašo zadušnico za podpredsednika Hojosa. Maše so se udeležili ministerski predsednik ter predsednik, podpredsednik Auersperg in več članov gospodske zbornice ter predsednik poslanske zbornice.

Vesti o boleznici angleškega kralja demitirane.

LONDON 11. Nasproti vestem o obolenosti angleškega kralja poročja »Reuter Bureau«, da se kralj nahaja sedaj na obisku pri lordu Iveagha v Elvedenhallu. Sinoči je bil pri lordu Iveagha znani brzoračunar Inaudi, kateremu je dal kralj razrešitev več matematičnih nalog. Kraj je najbolje izgledal in je bil jako vesel.

Požar.

PRAGA 11. Listi poročajo, da je bil danes po noči v Hohenbergu velik požar, provzročen po zlobni roki. Požar je malo pred polnočjo navstal v hiši kramarja Adolfa Königa, katero je upepelil. Ogenj se je potem razširil preko Königovih gospodarskih poslopj in drugih hiš v vasi.

Požar na ogrskem parniku.

BUDIMPEŠTA 11. »Budapester Correspondenz« dobila je iz Marzelja sledečo brzjavko: Na parobrodu »Adria«, istoimenske ogrske kraljevske parobrodne družbe, je po odhodu iz tukajšnje luke navstal v magazinu ogenj. Tukajšnja francoska eskadra je odposlala na pomoč jedno vojno ladjo. — Upati je, da se posreči omejitev požara.

Požar v angleškem kraljevem gradu.

LONDON 11. Danes zjutraj je v gradu Sadringham navstal požar in sicer v sobi neke dvorne dame, katera soba je nad sobo, v kateri je spala kraljica. Dvorna dama je na to zbudila in obvestila o nevarnosti kraljico, katera je takoj zapustila sobo. Kmalu potem se je podrl strop kraljičine sobe. Požar so pogasili. Sodi se, da je požar navstal vsled raztopljenja električne žice, ki je zapalila neki tram.

Španski kralj na Portugalskem.

LIZBONA 11. Kralj Alfons in kralj Karol ogledala sta si danes predpoludne topničarsko vojašnico. Kralj Alfons obdvoval je na španskem poslanstvu, na kar je vsprejel špansko kolonijo.

Aretiranje radi umora na dvornem lovu na Španjskem.

MADRID 11. Na podlagi sodnih poizvedovanj glede znanega umorstva nekega pastirja na lovu v Casa de Campo, katerega lova se je udeležil tudi kralj, izdan je ukaz glede aretiranja nekega gardista, ki je na sumu, da je izvršil umor.

buje«, je vskliknila markiza. »Moj Bog morda je še čas, da jo rešimo! Kar bo potrebovala, vse plačam jaz.«

»Ah! milostna, jako je ponosna in ne vem, če bo hotela.«

»Jo grem pa pogledat.«

In mahoma je odšla markiza k neznanki, ne da bi mislila na nesrečo, ki jo more provzročiti pogled nanjo pri ženi v trenutju, ko se je reklo, da umira; kajti nosila je še žalno obleko. Markiza je obledela ob pogledu na umirajočo. Navzlic groznim bolestim, ki so bile spremeniile Helenin lepi obraz, je spoznala svojo najstarejšo hčerko!

Ob pogledu na črno oblečeno ženo, se je Helena vzravnala, prestrašeno kriknila in počasi zlezla vznak na postelj; kajti spoznala je v tej ženi svojo mater.

»Hčerka moja!« je vskliknila gospa d' Aiglemont, »česa ti je treba? Pavlina!... Milica!«

»Ničesar ne potrebujem«, je odgovorila s slabotnim glasom. »Upala sem, da bom videla zopet očeta, toda Vaša žalna obleka mi priča...«

(Pride še.)

PODLISTEK.

Ženska tridesetih let.

Francoski spisal: Honoré de Balzac.

Poslovenil K. Z.

V.

(70)

Dvojno snidenje.

Ko je bil vraval znova svoje premoženje, je markiz umrl vsled naporov. Nekaj mesecev po njegovi smrti leta 1833. je bila markiza prisiljena povesti Milico v neko pirenjasko kopališče. Svojevoljni otrok je hotel videti lepoto tega gorovja. Povrnila se je iz kopališča, a ob njenem povratku se je dogodil sledeči grozni prizor:

»Moj Boge«, je rekla Milica, »kaj krivo svi ravnali, da nisvi nekoliko dni več ostali v gorah! Tam nama je bilo bolje, nego tukaj. Stedi slišali neprestano stokanje tega preklicanega otroka in blebetanja te nesrečne žene, ki govori tisto priprosto narečje; kajti umela nisem ne jedne besede tega, kar je govorila. Kake vrste ljudi so nama vendar dali za sosedo! Ta noč je bila najstrašnejša

Z občnega in javnega zbora političnega društva »Edinost« dne 8. decembra 1903 pri sv. Ivanu.

Vprašanje zблиžanja med Slovani in Italijani.

Zborovalec Ante Bogdanović:

V zadnjem času moremo mi Slovani na jugu monarhije beležiti nekaj veselih pojavov. Dvojno gibanje se je pojavilo, ki bi imelo — ako doseže svoj cilj — tolikih ugodnih posledic za bodočnost našo, da jih danes niti ni možno prav oceniti. Zato bi želel jaz doznati, kakovo stališče zavzema politično društvo »Edinost« nasproti tem pojavom. Mislim namreč najprej na prizadevanja, da bi prišlo med Hrvati in Srbi do bratskega sporazumljenja. Potem pa mislim na prizadevanje za zблиžanje med slovenskim in latinskim svetom.

Kar se dostaja prvega vprašanja prav za prav ne treba nikakega pojasnila, ker ni drugače možno, nego da politično društvo z iskrenimi simpatijami spremlja prizadevanja plemenitih rodoljubov, da bi se enkrat nehal razdor, ki je ločal dve istokrvni plemeni na škodo nas vseh.

Težavneje je drugo vprašanje, ki se tiče poskusov za spremembo v razmerju med Slovani in Italijani. Ker je to vprašanje velike važnosti za življenje v naših pokrajinah, nas mora zanimati v veliki meri, na kako stališče se je postavilo politično društvo »Edinost«? Prosil bi torej gospoda predsednika, da bi nam dal nekoliko pojasnila.

Predsednik Mandić:

Gospod predgovornik želi vedeti, kako stališče je zavzel odbor političnega društva »Edinost« glede prizadevanja za pomirjenje med Hrvati in Srbi na eni, a glede poskusov za zблиžanje med Slovani in Italijani na drugi strani.

Kar se dostaja prvega vprašanja, je dal odgovor nanje že g. predgovornik sam in je označil stališče, ki je zavzemamo tudi mi. Možno je, da brat in brat prideta v navskrižje, možno je, da brat brata dovede tudi do roba propada, ali — j a m o g a n e s m e p a h n i t i n i k d a r! — Tako stališče zavzemlje naše politično društvo »Edinost« glede plemenitega prizadevanja za pomirjenje med Hrvati in Srbi.

Tudi glede drugega vprašanja je g. predgovornik našel pravo besedo, rekši, da je to težavno vprašanje. In res: tu ni lahka odločitev. Prvi vzrok poskusom za zблиžanje med Slovani (izlasti pa Hrvati) in Italijani so dali znani žalostni dogodki na Hrvatskem. V tem letu se je končno dvignil narod na Hrvatskem proti 20 letnemu tiranstvu grofa Khuena. (Vskliki ogorčenja). O teh dogodkih se je že mnogo govorilo in pisalo in zato vam jih ne bom opisoval. A tu treba priznati, da so izlasti Italijani — seveda menim one v kraljestvu — s posebnimi simpatijami spremljali to gibanje na Hrvatskem za osvobodjenje naroda. Vsi neodvisni listi v Italiji so kazali simpatije do te borbe hrvatskega naroda. A med odličnjaki se je osobito oglašal sin italijanskega junaka Josipa Garibaldija, Rieciotti Garibaldi. Poleg njega treba imenovati profesorja Pavia, ki se je z besedo in peresom trudil, da bi javno mnenje po Italiji pridobil za Hrvate, to je, da bi v italijanskem narodu vzbudil simpatije za borbo Hrvatov za svoje osvobodjenje.

Drugi pojav za zблиžanje med Hrvati in Slovani smo doživeli v deželnem zboru dalmatinskem. V tem deželnem zboru sedi 42 poslancev. Med temi je 5 Italijanov in 6 Srbov, drugi so Hrvatje različnih struj. Hrvatska večina je neprestano zahtevala, naj se uradi po Dalmaciji pohrvatijo. Nje pritisku se je vlada slednjic vdala v toliko, da je namestnik Handel res prišel z nekim načrtom za rešanje jezikovnega vprašanja. Videz je bil, kakor da se hoče ugoditi želji Hrvatov, prikriti namen tega načrta pa je bil — germanizacija (Raznotero vslikanje). In glejte: tedaj so vse tri stranke v deželnem zboru hitro videle nevarnost v vladnem načrtu. In ta nevarnost je bila vsem trem vzroka dovolj, da so se vse skupno uprle poskusom germanizacije. Najprej so se sporazumeli Hrvati in Srbi, potem pa ti dvojni z Italijani. Tem poslednjim so zagotovili spoštovanje italijanskega jezika v onih mejah, ki jih zahtevata zakon in pravičnost. Tudi v deželnem zboru istrskem so se pokazali med Italijani znaki neke evolucije. Italijanski poslanci so čitali brošuro profesorja Pavie in po občevanju z našimi poslanci so dobivali obveščanja o zблиžanju v Dalmaciji. Ali Italijani v Istri se drže — ker so vladajoča

stranka — nemškega načela »narodnega posestnega stanja«. V zmislu tega načela je izjavil znani poslanec Bartoli, da Italijani ne morejo popustiti v ničemer, dokler ne pripoznamo mi italijanstva dežele (Vsklikanje. Hrup). Ob zaključku zasedanja je izjavil deželni glavar Campitelli, da on želi miru in bratstva med večino in manjšino, ali zopet le pod pogojem, da se mi odrečemo svojim »narodnim in jezikovnim pravicam in da priznamo italijansko nadvladje v deželi. (Ponoven hrup in vrisi) Gospoda! Ako Italijani tako govorijo v Istri, ki je po dveh tretjinah slovenska, česa je pričakovati od njih v Trstu, kjer so nerazmerno močnejši proti nam? Tu ni pričakovati nikakega odnehanja na njihovi strani še posebno zato, ker politiko v Trstu vodijo Židje! (Burno pritrdjevanje). Žid se bo vedno protivil spravi in miru med narodi. Dalje je uvaževali, da velik del tukajšnjih Italijanov so slovenski renegati (Pritrdjevanje). S pravimi Italijani bi se že sporazumeli, ali z odpadniki ni možno. Moje mnenje osebno je takole: Če tudi je bilo v Dalmaciji zблиžanje opravičeno, vendar se bojim, da je bilo nekoliko prenačeno. Po mojem nazoru bi bili morali naši staviti ta pogoj, da bodo dalmatinski Italijani vplivali na svoje sorojake po vsem Primorju, da odnehajo od svoje krivičnosti nasproti Slovanom istotako, kakor so v Dalmaciji. Ne smatram se kompetentnim za sodbo o ukrepih dalmatinskih poslancev in dajam izraza le svoji bojazni, da je stvar nekoliko prenačena, bojazni namreč, da bi se naši utegnili kedaj kesati. Ponavljam pa, da se nočem načelno izražati proti pogajanju z Italijani. (Pritrdjevanje in ploskanje).

(Pride še).

Položaj države in najvišji krogi.

Pod naslovom »Glasovi iz največjih krugov« poroča spljetsko »Jedinstvo« z Dunaja stvari, ki bi pomenjale za nas nenevarno radostno presenečenje, ako bi imeli gotovost, da jim smemo tudi — verjeti! Pripoveduje namreč, da nekateri člani vladarske hiše opazujejo sedanje stanje Čehov, Hrvatov, Srbov in drugih narodnosti ter da računajo z razpoloženjem med njimi. Da se ravno sedaj francoski listi bavijo z avstrijskimi razmerami in povdarjajo potrebo Avstrije nasproti imperijalizmu Germanije — to da je pripisovati izvestnim visokim češkim in poljskim aristokratom. A da jih je tudi na vladarskem dvoru, ki so začeli uvidjati, da v Avstriji mora priti do federalizma in kakor da je sama previdnost božja postavila Čeha na severu, Hrvate, Srbe in Slovence pa na jugu, ki so kerubini, ki stražijo na vratih federalistične države. Duvalizem se je izrazil in poskušal za nemško in madjarsko hegemonijo so se izjalovili. Kako naj Koerber danes doseže nekaj, česar ni mogel doseči Schmerling nekaj? Nemci gledajo danes v Berlin, a ta se poslužuje Madjarov. Madjari so mu avangarda. Zadnji dogodki da niso mogli mimo dvora, ne da bi jih tam opažali. Avstrija mora postati federalistična država. Tako zahtevajo nje najvišji interesi, interesi nje lastnega obstanka. Ali to, ali postane vazalka Germanije. V to ne privole Slovani nikdar. Kaj pomenja to, je lahko predvidjati. In zdi se — tako zaključuje poročilo »Jedinstvu« — da na Dunaju predvidjajo.

Naša pripomba bi bila: to bi bila najnaravnejša stvar, ako bi na Dunaju res prišli do takega spoznanja. Ali, ali, stare skušnje so take, da pač čujemo sporočilo, toda nedostaja nam — vere!

Hrvatske in srbske vesti.

Med »Hrvatsko poljed. banko« in »Srbsko banko« v Zagrebu, je prišlo te dni do medsebojnih bankarskih uslug ter so se ob tej priliki člani enega in drugega delavnega zavoda porazgovorili med seboj o denarju v narodu. — Vesel pojav je to, ako se pomisli, da je do sedaj delala »Srbska banka« večkrat proti Hrvatom in »Hrv. poljedeljska banka« proti Srbom. Oba zavoda sta ustanovljena za materialno povzdigo naroda in bilo bi želeli, da raztegneta svoje delovanje proti tujinstvu, ki se rapidno širi po vsej deželi. Akcija za slogo lepo napreduje in bilo bi že lepših uspehov, da ni na eni in na drugi strani ljudi, ki ne marajo niti čuti o slogi. V Hrvatih je tujec, Frank se svojim organom »Hrv. Pravos«, a v Srbih Jaša Tomić se svojo »Zastavo« v Novem Sadu.

Na javni ljudski shod v Bribir je prišlo do deset tisoč ljudi! Ves vinodolski volilni okraj se je zbral na tem velepospelem shodu.

»St. Petersburgskija Vjedomosti« prinašajo članek o novem težaju politike južnih Slovanov. Govorijo o važnosti zблиžanja med Srbi in Hrvati z ene in med Bolgari in Srbi z druge strani in končujejo: »Ko bo dosežena jugoslovanska solidarnost, bosta avstrijski problem in vzhodno turško vprašanje nedvomno rešena Slovanstvu v prilog.

Vseučilišni slušatelji v Zagrebu so hoteli prirediti velik shod na univerzi, da bi zahtevali satisfakcije od policije, ker je ista ob spomladnem gibanju uredovala na akademskih tleh. Zahtevati so hoteli tudi povrnitev vseučilišne zastave, katero je vlada konfiscirala l. 1895., ko je bil kralj v Zagrebu, in pod katero so se l. 1848. hrvatski akademiki borili proti Madjarom. — Shod se ni mogel vršiti, ker se niso mogli zložiti glede resolucij. Naprednjaki in Srbi so zahtevali, da se resolucija začne: »Vseukupni hrvatski in srbski slušatelji —, a »čisti« niso pristali na to, da se omenijo tudi »srbski« in so zahtevali, naj se rajše omejuje vse narodnosti! Ti ljudje torej tako sovražijo Srbe, da so jim tudi Nemci ljubši od njih, ali vsaj enako vredni. — — — Naprednjaki in Srbi niso vsprejeli tega »čistega« predloga in shod se ne bo vršil.

Hrvatsko (oziroma madjaronsko!) vlado grozno jezi, da rodoljubni hrvatski duhovniki živahno sodelujejo na shodih in ker imajo oni vplivno besedo v narodu, tudi dosežajo mnogo. Zato se je vlada obrnila do svojega prijatelja, nadškofa Posilovića, da jej priteče na pomoč; on je tudi storil drage volje in napisal do duhovenstva posebno okrožnico, v kateri jo odvraca od političnega delovanja in jim priporoča molitev. No, rodoljubni hrvatski duhovniki bodo tudi za naprej, vzlic tem madjaronskim mahinacijam, vedeli, da oni niso priklenjeni samo na spovednice, ampak da jim je kakor sinovom hrvatskega naroda, v dolžnost, da poučujejo istega, ne samo v veri, ampak tudi v drugih stvareh, ki so narodu potrebne. Nadbiskup Posilović pa je storil uslugo madjaronski vladi! To konstatujemo v lice vsem tistim listom, neizvemši slovenskih, ki ploskajo in pojo slavo postrežniku madjaronske vlade, nadbiskupu Posiloviću!!

Med Rusijo in Japonsko.

Odgovor Rusije še ni došel v Tokio. Vsaj čitati ni še ničesar o tem. Pričakujejo pa ga od hipa do hipa. In pričakujejo ga z mrzlično napetostjo. Umevno je to. Japonska se je zaletela predaleč. Angažirala se je prehudo, razburila je svojo javnost in podžgala je nje bojevitost z vzbujanjem mnenja, kakor da ima v svojem žepu gotovost polne zmage nad Rusijo. Japonci so že kar videli, kako v Koreji Rusija abdicira brez-pogojno in dela prostor japonskemu veličanstvu, ter kako ruske čete beže iz Mandžurije. Sedaj pa vidijo, kako se jim spriti podirajo ti zlati gradovi. Ali kdor se je prehudo zaletel, temu ni lahko umakniti se do prejšnjega mesta. Odkodi nestrpnost, a katero pričakujejo v Tokio odgovora Rusije. — V zadregi so, kako naj se umaknejo s častjo pred lastnim ljudstvom, ako jim Rusija ne zgradi zlat mostiček, a zgradi jim ga — kakor smo poročali že včeraj — najbrže. — Oficijozne japonske novine se trudijo sedaj, da ulivajo blažilnega olja v razburkano valovje. Vse so polne nad, da se mir ohrani in govore celo, da Japonska ne bo zahtevala protektorata nad Korejo, ampak le, da bosti Japonska in Rusija uživali isto svobodo trgovine in isti upliv.

Dne 10. t. m. je japonski cesar otvoril japonski parlament v Tokio. Ozirom na sedanje dogodke pravi prestolni govor: »Moji ministri vodijo v tem hipu z modrostjo in previdnostjo važna mednarodna pogajanja v varstvo miru v vzhodni Aziji in v obrambo pravice in interesov Japana.

Dnevne novice.

Smrtna kosa. Včeraj popoldne je preminola v Rojanu gospa Marija Venutti, soproga zvestega pristaša naših narodnih stvari v Rojanu, gospoda Jerneja Venuttija. Vsej spoštovani rodbini naše iskreno sožalje.

Pogreb se bo vršil jutri v nedeljo popoldne ob 2. in pol uri iz hiše žalosti štev. 258. v Rojanu.

Imenovanja v poštni službi. Poštni oficijali Fran Vinzi, Anton Šušmel v Gorici in Edvard Šigon v Trstu imenovani so viši oficijali, poštna asistenta Adolf Predolin in Janko Bianzani v Trstu pa oficijalom.

60-letnica svečeništva. Don Fran Zangerle, župnik v Mariano, je praznoval predvčerajšnjim 60-letnico svojega svečeništva. V Mariano samem službuje jubilar že celih 30 let.

Interpelacija radi predavanja o položaju v Makedoniji. Ker je kranjska vlada prepovedala to predavanje, so poslanci Šusteršič in tovariši uložili interpelacijo v državnem zboru, v kateri povdarjajo, koliko je bilo zanimanje mej prebivalstvom za to predavanje, vsled česar je bilo isto silno ogorčeno radi te prepovedi. Interpelantje povprašujejo: Ali se je prepoved izvršila v sporazumljenju z ministerstvom? Ali more minister opravičiti to prepoved? Ali hoče poučiti deželno vlado v Ljubljani, da bo v bodoče opuščala take neopravičene prepovedi shodov?

Italijansko maščevanje radi hrvatske zmage. Iz Roča nam pišejo dne 10. t. m.: Tukajšnji Italijani niso vedeli, kako bi se maščevali nad Hrvati radi hrvatske zmage na zadnjih občinskih volitvah. Znesli so se torej nad gospodom župnikom Ružičko, ker je isti tudi glasoval s hrvatsko stranko. Dne 8. t. m. v torek so razbili župniku vsa okna in vrata ter je ležalo pred župnijo cel voz kamenja. Gospod župnik je bil v opravičenem strahu, da ga pobijejo na mestu. Danes so orožniki odveli v Buzet v zapore 9 dotičnih tolovajev.

Preziranje, a vendar priznavanje. Deželni odbor istrski razpisuje mesto dež. nadzornika prirejanja užitnine v posamičnih okrajih Istre; dalje mesti aktuvarja in diurnista, oziroma sluge na deželnem uradu za izterjevanje užitnin, kateri urad se snuje v Poreču. Mej zahtevami je na prvem mestu poznavanje italijanskega jezika, a potem — eventualmente — »druzih jezikov, govorjenih v pokrajini«.

Tako umevajo gospoda Campitelli in družba »mir v deželi«, o katerem so sladko govorili ob zaključku — nedavnega zasedanja deželnega zbora istrskega! Poznavanje jezika ene tretjine prebivalstva zahtevajo absolutno od deželnih uslužbencev, poznavanje jezika dveh tretjin pa le — »eventualmente!! Pa prav za prav niti tega ne, ker pravijo le: »druzih jezikov, ki se govorijo v deželi«! — Tudi nemški se govori tu pa tam, kakor človek po Istri in morda je še kje kak krščena duša, ki govori nekaj, kar naj bi bilo podobno romunščini. — To že ni več samo zapostavljanje, to je preziranje, žaljenje dveh tretjin prebivalstva! Kajti nam ne treba še le pripovedovati, kakaj gospodje rabijo besedno figuro o »druzih jezikih, govorjenih v deželi«! Edino za to, da se izogibljuje besedi »slovenskega ozir. hrvatskega jezika«. Ta jezik pa je ravno jezik dveh tretjin prebivalstva. Tako zagriženi, tako bornirani, a ob enem tudi tako malenkostni so ti nesrečni signori iz laške oligarhije! S tem da nas nočejo imenovati, hočejo skrivati našo ekzistenco.

Kaj menijo doseči s tem? Žalijo nas sicer res, ali ravno s takim žaljenjem nas silijo v odpor in nam dokazujejo sami, da mir na pravični in za obe strani častni podlagi ni mogoč žnjimi, da torej razmerje naše do njih ne more biti drugo, nego razmerje — boja!

To dosežajo gospoda s takim zapostavljenjem in drugemu nič. Nič, pravimo! Kajti s tem, da zahtevajo od deželnih uslužbencev (pa če tudi le »eventuelno«) poznavanje tudi »druzih jezikov, govorjenih jezikov«, priznavajo da je ta dežela sicer tudi italijanska, ali ne — italijanska!!

Za macedonske begunce so nadalje darovali:

G. Fran Babuder 1 K.; g. Gašpar Kastelic iz Materije 10 K. — Prej izkazanih 691 K 43 stot., skupaj 702 K 43 stot.

Popravek. V predvčerajšnji številki smo po pomoti javili, da je darovalo za Makedonce 20 K »Pogrebno podporno društvo« pri sv. Ani; mesto tega društva pa je darovalo omenjeno svoto »Obrtnijsko društvo« pri sv. Mariji Magdaleni spodnji (sv. Ana).

Na poziv in prošnjo odbora ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metodija so za »Božičnico« doposlali sledeči gg.:

Edvard Horak 20 K, Fran Kosec, kanonik 10 K, Vekoslava Rebeš, Sežana, Ivan Pogorelec in Ivan Milič, e. kr. mor. g. kom. v Pulju po 5 K; Franjo Vranjac, kapelan v Buzetu daroval in nabral mej buzetskimi rodoljubi 7 K 20 st.; Anton Slamič, kapelan, dr. Tomo Bilek, zdravnik v Podgradu, Ana ud. Štrukelj v Trebčah, Valentič Viktorja

Opčine po 2 K; Anton Kalce, župnik v Buzetu 2 K 20 stot.; Fran Mavar, c. kr. sodni pristav v Podgradu, Anton Košir, duhovnik v Štorjah, Blaž Grča, župnik v Šempasu po 1 K; ga. dr. Slavikova 4 K; rodoljubka in ga. Ema Kukanja po 1 K. — Zahvaljuje se in prosi nadalje

M. a. s. G. r. o. m.
blagajničarica ul. Foscolo 4.

Za žensko podružnico družbe sv. Cirila in Metodija v Trstu je zapustil pokojni Andrej Danev v Barkovljah št. 28, 3 K. Blag mu spomin!

Blagajništvo.

Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metodija v Rojnu izreka zahvalo vsem, ki so pripomogli do prireditve »Miklavževega večera« dne 6. t. m. Izvrstno je izvršil svojo nalogo »sv. Miklavž«, a priznanje gre tudi gospici Črnigoi, ki je tako lepo naučila otroke, kako se imajo vesti. Tudi gospodu Josipu Katalanu gre pohvala za njegov trud. Kakor vsikdar, kadar jo zove dolžnost, je bila naša vredna »Zarja« tudi to pot na svojem mestu. Priročna jej hvala. Pozabiti pa ne smemo tudi onih dveh gospodov v zadnji dvorani, ki sta z g. V. napravila tisto »kupčijo a vinom« in so tako vsi trije lepo pripomogli v dober namen. Da si vreme ni bilo ugodno tej zabavi, smo nabrali vendar svoto 36 kron 64 stot. Hvala vsem, ki so darovali in tudi g. Z., ki je doposlala svoj dar, ker se ni mogla udeležiti tega večera.

»Istrska vinarska zadruga na ograničeno jamčenje u Pulje«. Tukajšnji uradni list javlja, da je bil vpisan v zadrugni register novi upravni odbor, čegar člani so: Laco Križ ravatelj, Josip Stihovič njegov namestnik, Anton Mezulič, vsi v Pulju; Josip Svetličič v Stakoveh in Anton Mišan v Kanfanaru.

Vodstvo vojaškega veteranskega društva nam piše: Dne 6. t. m. je umrl po kratki bolezni član in zastavonoša našega društva gospod Ivan Sarkotič. Pokojnik je bil uslužbenec južne železnice. Dne 8. se je vršil pogreb jako čestno za spomin pokojnika. Mrtvaški voz I. razreda je bil obližen z vencem, a v sprevedu so prijatelji pokojnika nosili tri velike vence iz svežih rož. V sprevedu je korakalo pol stotnje veteranov pod povelstvom gosp. Antona Gregoriča z društveno zastavo. Pokojniku so izkazali poslednjo čast: viši inšpektor južne železnice Mahorčič, inšpektor Žbena, vodstvo in več funkcionarjev vojaškega veteranskega društva ter mnogo mnogo drugih zalovalcev. Pokojnemu je bilo 48 let. Služil je v 79. peš polku, kakor narednik in zastavonoša, udeležil se je okupacije Bosne in je bil tam odlikovan. Pokojnik pa je bil tudi zvest hrvatski patrijot in ves vesel je bil, če je kdo žnjim hrvatski govoril. Zbog svoje ljubeznivosti je bil priljubljen po vsem Rojnu, kjer je bival. Bil je res blaga duša. Lahka mu zemlja!

Akademsko društvo »Ilirija« v Pragi je na svojem III. rednem običnem zboru dne 7. t. m. sestavilo sledeči odbor: predsednik: modr. Preenar Janko, podpredsednik: tehn. Presel Ivan, tajnik: tehn. Pavlin Josip; blagajnik: pravnik Šega Rudolf, knjižničar: pravnik: Sink Štefan.

»Slovenska čitalnica« v Škedenju priredi tudi letos »Silvestrov večer« in sicer v novi gostilni »Gospodarskega društva«. Na vsopredn je godba, petje, šaljiva igra, loterija, šaljiva pošta in prehod iz starega v novo leto. Ustop brezplačen.

Borba na Koroškem. Koroška deputacija je imela vendar le nekoliko uspeha. Pred par dnevi sta se vršili dve razpravi popolnoma slovenski, izlasti ona, na kateri je bila poprej dru. Brejcu beseda vzeta. Slovensko razpravljajanje pa se principijsko dopušča le tam, kjer obtoženeec le slovenski umeje, ali pa v (civilnih stvareh) čee obe stranki le slovenski umeti in če nasprotnika nimata nemškega odvetnika. Radi tega imajo slovenski odvetniki vsaki dan bojov. V znani rožeški aferi je dr. Benkovič napravil izklie, pritožbo na generalno prokuraturo in na deželno sodišče kakor nadzorovalno oblast.

Nesreča v Barkovljah. Včeraj v jutro, malo minut pred sedmo uro je šel 10-letni deček Dragotin Cuban, stanujoči se stariši v Barkovljah št. 58, proti cerkvi, kamor je imel iti k spovedi. Isti hip, ko je prišel deček do vrta, je pa pridrdral okolu istega tramvajski viak št. 38. Deček je — kakor je to žalilob navada pri otrocih — skočil na stopajice prvega tramvajskega voza ter tam čepel, drže se za železne držaje. Ko se je tako vozil, se mu je pa hkratu zazdelo, da

je sprevednik zakričal nad njim ter se je tega tako vstrašil, da je, hoteč skočiti s tramvaja, spustil železni držaj, za katerega se je držal. Pri tem je pa revež tako nesrečno padel, da mu je drugi tramvajski voz šel ravno čez desno nogo ter mu jo zdrobil. Redar Stapiarič je takoj priskočil ter je s pomočjo nekega moža prenesel dečka na redarstveni inšpektorat. Z inšpektorata so pa takoj telefoničnim potom poklicali zdravnika se zdravniške postaje. Prihitevši takoj, je zdravnik nesrečnemu dečku podelil prvo pomoč ter ga dal potem prepeljati v bolnišnico. Zdravnik je izjavil, da težko, da bi deček okrevljal, ker je jako šibke postave, a tudi če ozdravi, da mu bodo morali odrezati nogo in bo tako revež pohabljen celo svoje življenje. Mej podeljevanjem prve pomoči in sicer, ko mu je zdravnik jemal iz noge drobne koščke kosti, je deček večkrat prišel v nezavest. Ko je dečkova mati šla v bolnišnico, da bi ga videla, jo niso pustili k njemu. Le dečkovemu dedu so dovolili, da je obiskal ponesrečenca.

Tatinska ljubezen. Ivan P. je sinoči obiskal 30-letno Marijo Weinhardt na njenem stanovanju v ulici Pescheria št. 14. Obiskal jo je v svrhu, da jej pove, da jo ljubi. Seveda je ona njegovo ljubezen sprejela z velikim navdušenjem a še z večim navdušenjem, združenim se spretnostjo mu je — ker jej ni sam ponujal, kakor ljubezen — vzela mošnjček, v katerem je imel 5 kron in 46 stot. Ko je Ivan zapazil, da mu je, poleg srca ukradla tudi mošnjček, je takoj zahteval, naj mu vrne oboje. Marija mu je pa radovoljno in brez vsacega obotavljanja vrnila — srce, toda o mošnjčku ni hotela nič slišati. Seveda je ljubezen iz mej njiju izginila a pojavili so se redarji, katere je bil poklical Ivan in ki so Marijo odgnali v zapor.

Tepen je bil. 26-letni ogljar Ivan Dodek je prišel sinoči malo pred 8. uro s krvavečim čelom in ravno takim nosom na zdravniško postajo. Zdravnik ga je vprašal, kje da jih je dobil. Ogljar, ki je bil nekoliko vinjen, je povedal da je bil tepen, ko ga je zdravnik vprašal, kdo da ga je, je oni dejal: »Tega pa res ne vem povedati. Vem, da sem jih dobil, a ne vem, kdo mi jih je dal; pa to bom že jutri pozvedel«. Zdravnik mu je na to opral rani na nosu in na čelu ter mu potem obvezal glavo. Ogljar je potem, se svojim ogljarskim obrazom in belo obvezo na glavi, izgledal kakor kak arabec.

Službo stavbenega adjunkta v primorski državni gradbeni službi razpisuje tržaška c. k. namestništvo in sicer za absolutne tuzemskih visokih tehničnih šol. Prošnje je uložiti do dne 4. januarja 1904 na namestništvem predsedništvu.

Porotno sodišče.

(Nadaljevanje.)

V včeršnjem nadaljevanju razprave proti Raničiču je bila najprej zaslišana kakor pričča šivilja Karolina Burdjan. Pri njej je bil dijak Šuc na stanovanju, a Darinka se je pri njej učila šivati. Priča je izjavila, da ni nikdar opazila, da bi bil Šuc kaj maral za Darinko. Pač pa da je Darinka večkrat skušala zvabiti Šucovo pozornost na se. Vredno opombe je dejstvo, da je pričča Karolina Burdjan zaročena z dijakom Šucem.

Na to so bile prečitane pisane izjave prič Anne vdove Minae, Leonore Puliaeo, Marije Leonelis, Marije Daičič in Margarete Platzer.

Sledilo je zaslišanje prič Henrika Le-giša, Alojzija Benko in Alberta Polšek, dijakov. Prva dva sta se Šucem stanovala pri Karolini Burdjan, poslednji drugje. Nihče njih treh ni nikdar opazil, da bi se bil Šuc kaj brigal za Darinko.

Priča Antonija Kus je povedala o raz-glednici, katero je bila Darinka poslala Šucu. Antonija Kus je bila pričujoča, ko je Šuc prejel to razglednico ter pravi, da je bil zelo nevoljen ter da je hotel razglednico od-vrniti.

Zatem je bila prečitana pisana izjava prič Matija Graberja, pismonoša v Kopru. V tej izjavi ni nič posebnega.

Sledilo je zaslišanje prič Frana Hrena, mesarja in upravitelja hiše, kjer stanuje Raničičeva družina. Tudi on, pričča, stanuje v isti hiši. Izjavil je, da v dvorišču iste hiše se niso mogli vršiti ljubezenski sestanki mej Darinko in Šucem, ne da bi kdo opazil, ker je tam vedno kak človek. On ni nikdar videl Šuca prihajati v vežo ali pred hišo. Ako bi bilo kako ljubezensko razmerje mej Šucem in Darinko bi bil on to gotovo zapazil.

Priča Ivan Bulo, ki stanuje v prvem nadstropju iste hiše, je izjavil soglasno s prejšnjim.

Istotako je izjavila pričča Pavlina Bulo, soproga prejšnjega. Dodala je, da Šuca niti ni poznala, kar bi sicer ne bilo mogoče, če bi bil Šuc prihajal z Darinko ali radi Darinke v bližino hiše.

Priča Ana Schindler, soproga postajena-čelnika v Sv. Kancijan, je ona gospa, ki je prva opazila na Darinki nenormalno debe-lost. Priča je pripovedovala o čudnem vede-nju Raničiča, ko se je dognalo, da je Da-rinka v blagoslovljenem stanu. Ko je pričča vprašala Darinko, s kom da je spočela, da jej je ta izjavila, da »d štrcem« (tako je namreč Darinka nazivljala Raničiča). A takoj zatem da jo je prosila, naj nikar tega niko-mur ne pove, ker drugače, da bi jo (Da-rinko) stric ubil.

Tu je predsednik opozoril pričo na dej-stvo, da je pred preiskovalnim sodnikom iz-javila, da je Darinka dejala: »ne povedati tega nikomur, ker drugače bi se stric ubil«.

Na to je pričča izjavila, da se ne more spominjati, je-li jej je Darinka dejala, da jo stric ubije, ali, da se stric ubije.

Darinka da jej je dalje, na njeno vprašanje, povedala, da je imela dvakrat spolno občevanje se stricem.

Zatem je bil zaslišan kakor pričča Ed-vard Schindler, soproga prejšnje, ki pa ni nič posebnega povedal.

Danes, proti večeru, bo ta zanimiva razprava končana. Jutri pričbimo današnje nadaljevanje razprave in razsodbo.

Trgovina.

Borzna poročila dne 11. decembra.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.07—19.09 $\frac{1}{2}$, angleške lire K 23.94 do 23.98, Londn n kratak termin K 239.50—240.05, Francija K 95.05—95.35, Italija K 95.15—95.45, italijanski bankovci K 95.15—95.45, Nemčija K 117.05—117.35, nemški bankovci K 117.05—117.35, avstrijska ednotna renta K 100.70—101.00, ogrska krona renta K 99.20—99.50, italijanska renta K 101.80—102.10, kreditne akcije K 690.—693.—, državne železnice K 683.—687.—, Lombardi K 89.—91.—, Lloydove akcije K 767.—770.—, Srečke: Tisa K 328.—334.—, kredit K 478 do 482, Bodenredit 1880 K 293.—297.50, Bodenredit 1889 K 289.—293.—, Turške K 140.—do 141.50.

Dunajska borza ob 2. uri popol.:

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.80	100.80
» » v srebru	100.60	100.60
Avstrijska renta v zlatu	120.70	120.75
» » v kronah 4%	100.80	100.80
Avst. investicijska renta 3 $\frac{1}{2}$ %	93.15	93.15
Ogrska renta v zlatu 4%	118.90	118.95
» » v kronah 4%	99.25	99.15
» » renta 3 $\frac{1}{2}$ %	91.55	91.45
Akije nacionalne banke	1614.—	1616.—
Kreditne akcije	691.—	690.—
London, 10 Lstr.	239.60	239.57 $\frac{1}{2}$
100 državnih mark	117.15	117.17 $\frac{1}{2}$
20 mark	23.43	23.44
20 frankov	19.07	19.07
100 ital. lir	95.35	95.35
Cesarski cekini	11.32	11.32

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) 3% francoska renta 98.60, 5% italijanska renta 104.27, španski exterieur 89.35, akcije otomanske banke 604.
Pariz. (Sklep.) Avstrijska državne železnice 744.—, Lombardi — unificirana turška renta 89.37, menjice na London 251.95, avstrijska zlata renta 102.75, ogrska 4% zlata renta 102.90, Länderbank 483.—, turške srečke 134.—, parizka banka 11.34, italijanske meridionalne akcije —, akcije Rio Tinto 12.52. Trdna.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 89.—, Lombardi 3 $\frac{1}{2}$ %, srebro 25 $\frac{1}{4}$ %, španska renta 88 $\frac{1}{2}$ %, italijanska renta 103 $\frac{1}{4}$ %, tržni diskont 3 $\frac{1}{16}$ %, menjice na Dunaju —, dohodki banke —, izplačila banke —, Trna.

Tržna poročila 11. decembra.

Budimpešta. Pšenica za april K 7.70 do 7.71, za oktober od 7.58 do 7.60. Rž za april K 6.56 do 6.58, za maj — do —, Oves za april K 5.49 do 5.50, za maj K — do —, Koruza za maj K 5.17 do 5.18.

Pšenica: ponudbe srednje —; povpraševanje: slabo, mirno; prodaja 10.000 met. st. nespremenjeno Druga žita nespremenjeno. Vreme: Oblačno.

Ham burg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za december 34 $\frac{1}{4}$ %, za marec 35 $\frac{1}{2}$ % za maj 36.—, za september 37 $\frac{1}{4}$ %, vzdržana; kava Rio navadna loco 31.34, navadna reelna 35.38, navadna dobra 39.42.

Ha vre. (Sklep.) Kava Santos good ave-rage za tek. mesec po 50 kg 42.75 frk, za marec 43.25 frk.

Ham burg. (Sklep.) Sladkor za december 16.70, za januar 16.90, za marec 17.25, za maj 17.55, za avgust 17.95, za oktober 18.20. Mirno (Vreme: megla.)

London. Sladkor iz repe surov 8 $\frac{3}{4}$ % Sh, Java 9.04 $\frac{1}{2}$ % Sh. Stanovitno.

Sladkor, tuzemski. Centrifugalpale, promptno K 64.50 do 66.—, za september K — do —, dec.-avg. 64.50 do 65.75, Concasse in Melispile promptno K 69.50 do 70.—, za sept. K — do —, dec.-avg. 67.30 do 67.80.

New-York. (Otvorenje). Kava Rio za božiče dobave. Vzdržano, nespremenjeno; 10 st. zvišanja.

Pariz. Rž za tekoči mesec 14.90, rž za ja-nuar 15.—, za januar-april 15.—, za marec-junij 15.— (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 20.55, za januar 20.65, za januar-april 20.70, za mar-rec-junij 20.70 (mirno). — Moka za tekoči me-sec 28.05, za januar 27.95 za januar-april 27.95, za marec-junij 27.80 (mirno). — Repično olje za tekoči mesec 53.25, za januar 53.—, za januar-april 53.—, za maj-avgust 53.— (mirno). Spirit za tekoči mesec 42.75, za januar 41.75, za jan.-april 42.—, za maj-avgust 41.50 (trdno). — Sladkor surov 88 $\frac{1}{2}$ % usn nov 22 $\frac{1}{2}$ %,—23 (mirno), bel

za tekoči mesec 35.37 $\frac{1}{2}$ %, za januar 25.62 $\frac{1}{2}$ % (mlačno) za januar-april 25.87 za maj-avgust 26.75 $\frac{1}{2}$ % (stano-vitno), rafiniran, 57—57 $\frac{1}{4}$ %. — Oblačno.

Novi York 8. Parnik »Aurania« družba »Cunard Line« je odplul od tukaj s 1025 potniki proti sredozemskemu morju in Trstu.

Trgovina se zaklanimi prašiči.

Včeraj je bilo pripeljanih na trg 259 prašičev, ki so se vsi prodali po K 120. Kupčija je bila jako dobra, samo nekaj po 115—116.

Dokazano je, da so v obče priljubljene in povsod razširjene kapljice sv. Marka iz mestne lekarne v Zagrebu, Markov trg, najpotrebnejše sredstvo v vsaki hiši ter prva pomoč vsakemu bolniku, kakor tudi obvarujejo zdrave ljudi pred neznanimi boleznimi. Opozorjamo gg. čitatelje na današnji oglas mestne lekarne v Zagrebu, Markov trg št. 44.

Božična loterija. Za samo 1 krono se vdobi srečko te loterije, ki obsega dobitke 25.000, 5000, 1000 K, kateri se na zahtevo izplačajo po postavni pristojbini v gotovem denarju. Skupni dobitki v znesku 50.000 K obsegajo le juvele, zlato in srebrne predmete. Srečke stanejo le po 1 krono ter se prodajajo v vseh menjalnicah, tobakarnah in loterijah.



Tužnim srcem naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša nepozabljena soproga, mati, gospa

Marija Venutti

danes, v petek ob 3. uri popoldne po dolgi in mučni bolezni previdena se sv. zakramenti za umirajoče zatisnila v Gospodu svoje oči.

Pogreb predrage pokojnice bo v nedeljo, dne 13. t. m. ob 2. uri in pol iz hiše žalosti št. 258 (Pri dvanajstih murvah).

ROJAN, dne 11. decembra 1903.

Jernej Venutti, soproga.

Amalija, hči. Fran, sin.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Quatrovan cenik brezplačno in franko.

Svoji k svojim!

ZALOGA

pohištva

dobro poznane

tovarne mizarske zadruge v Gorici (Solkan)

vpisane zadruge z omejenim poročtvom

prej Anton Črnigoi

Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)

št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Solidnost zajamčena, kajti les se osuši v to nalašč pripravljenih prostorih s tem-peraturo 60 stopinj. — Najbolj udobne, mo-derni sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištva brezplačno.

GRLOBOL, KAŠELI, NAHOD, UPADAJE

GLASU, KATAR itd. ozdravite z večkrat odlikovanimi

Pastiglie Prendini.

Nad 40 leten vspeh.

Izdeluje P. Prendini, lekarničar v Trstu. Neobhodno potrebne za govornike, pevce itd.

Varovati se pred ponarejanji ter za-htevatii vedno »Pastiglie Prendini«, koje se prodajajo v lekarni Prendini in v vseh boljših lekarnah vsake dežele.

Zlatar DRAGOTIN VEKJET

(C. Vecchiet).

TRST. — Corso štv. 47. — TRST.

Priporoča svojo na novo stvorjeno prodajalnico zlatnine, srebrnine in žepnih ur. — Sprejema vsakovrstne poprave zlatih in srebrnih predmetov ter žepnih ur. Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerne.

30 dni kredita vsakemu!



Samo 30 K

Največje in najzmožnejše društvo sveta za izdelovanje prve vrste ur na sidro od dvojnatega double zлата

The New Era Watch Co. v Novemjorku. mi je dalo nalog uvesti njih izdelki v Evropi.

Te originalne amerik. 14 karat. remont. ure na sidro od dvojnatega double zлата imajo le najfinejši tek na sidro, so precizijske ure v pravem pomenu besede ter odgovarjajo vsem zahtevam, katere se stavijo do dobro idočih ure. Okrov obseva iz 2 pristnih 14 kar. zlatih plošč, katere so na notranji strani ojačene z mešano kovinsko zmesjo. Kolesje je zaprt s posebnim drugim okrovom, tako da ima ura 3 odskočljive pokrovice (Savonete). Te ure se niti po 20 letih rabi ne razločujejo od trške zlate ure, ki velja 200—300 K, ker zunanji okrovi niso poškodani marveč so iz pristnega zлата in le na notranji strani so utrjeni z neko kovinsko zmesjo. K vsaki poslani uri dodamo tovarniško spričevalo o 3 letnem jamstvu za dober tek in 20-letno jamstvo da se ura ne spremeni v barvi in da obdrži svoj zlati lesk. Da se te ure pravzgod upeljejo, postavili smo ceno uram za gospode in dame le na K 30.— K vsakej uri se doda etvij. Placilni pogoji: Predplačilo ali povzetje K 18.— ostalih K 12.— po 30 dneh.

Samo 30 K

Krasne moderne verižice od dvojnatega double zлата za gospode in dame (tudi za okoli vratu) po 5 K, 8 K in 12 K. Vsako uro, koja ne ugaja se sprejme nazaj, tedaj brez rizika! Posiljanje se vrši po predplačilu ali povzjetju ter je iste naslovljati na

M. Feith, Dunaj VII., Mariahilferstrasse 38.
Zalagatelj družbe c. kr. državnih uradnikov.

Zdravje je največje bogatstvo! Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nedosegljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranjo in zunanjo rabo. Posebno odstranjujejo trganje po kosteh, nogah in rokah ter ozdravijo vask glavobol. Delujejo blagodejno pri boleznih v želodec, ublažujejo katar, umirujejo blevanje in lajšajo nadubo. Pospesujejo prebavljanje, čistijo kri in vse bolezni proizvedene od glist. Delujejo izvrstno proti hripavosti, zdravijo vse bolezni na jetrah, »koliko« in trganje v želodec. Odstranijo vsake mrzlice in vse bolezni izvirajoče iz mrzlice. Najbolje sredstvo proti maternici in madrocu. Te kapljice ne smejo manjkati v nobeni mestni in kmečki hiši.



Dobiva se samo v mestni lekarni v Zagrebu. Naročila naj se naslovijo: Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg 44., v bližini cerkve sv. Marka. Denar naj se pošilja naprej, drugače se pošlje po povzjetju. Manje kot jeden ducat (12 steklenčic) se ne pošilja. Cena je sledeča franko na vsako pošto: 12 steklenic K 4.—, 24 steklenic K 8.—, 36 steklenic K 11.—, 84 steklenic K 14.60, 60 steklenic K 17.—.

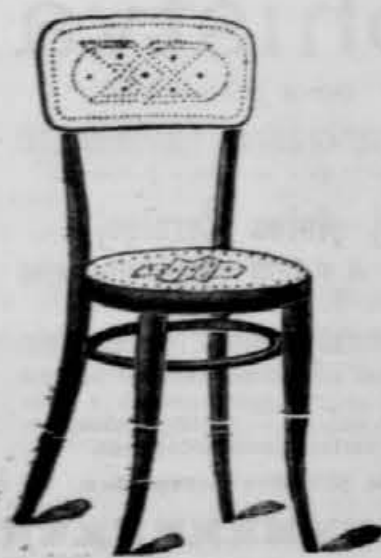
Na razpolago je tisoč in tisoč priznanih pisem, ki se ne morejo vsa priobčiti, zato navedemo samo imena nekaterih gg., kateri so s posebnim uspehom uporabljali kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili: Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kišur, kr. nadgozdar; Stefan Barčič, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljanović, kmet itd.

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg 44., v bližini cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogatstvo!

Prva kranjska z vodno silo in turbino delujoča

tovarna stolov tvrdke Fr. Švigelj



na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko, priporoča sl. občinstvu, prečast. duhovščini, imejiteljem in predstojnikom zavodov in šol, krčmarjem in kavarnarjem, ravnateljstvom uradov, gg. brivcem itd. itd. natančno in trpežno izvršene

stole, naslonjače, fotelje, vrtno stole, gugalnike itd. itd.

po karnajbolj nizki ceni. Blago je iz trdega, izbranskega lesa, poljubno likano ali v naravni boji imitirano.

Največja zaloga stolov, naslonjačev in gugalnikov iz trsa.

Na željo pošlje tvrdka najnovejše obširne cenike z nad 80 slikami, iz katerih je razvidna oblika blaga in cene, zastoj in franko.

Naročevalcem na debelo dovoli se znaten popust.

Na najvišje povelje Njegovega



c. in kr. apostolskega Veličanstva

XXIII. ces. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija, ki je jedina v Avstriji zakonito dovoljena, obsega 19.382 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 512.880 kron. Glavni dobiček znaša v gotovini:

200.000 kron

Žrebanje nepreklicno dne 17. decembra 1903. Jedna srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtstrasse 7 in v loterijskih kolekturah, v tobakarnah, pri davčnih, poštinih, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd.; igralni načrti gratis za kupec srečk.

Srečke se dopošljejo poštne prosto.

C. kr. ravnateljstvo loterijskih dogodkov
oddelek za državne loterije.

TRGOVINA Z ŽELEZJEM

CARL GREINITZ NEFFEN

Corso štev. 33.

podružnica Trst.

Piazza Goldoni 2.

Priporoča svojo dobro sortirano zalogo

predmetov za stavbinstvo

traverze, zaklepe, železo za kovače, stare železnične šine, držaje in ograje, vodnjake, pumpe, železne cevi itd., vse tehnične predmete, popolne naprave kopelji in stranišč, peči in štedilna ognjišča, kuhinjsko, namizno in hišno opravo, železne pohištvo in pred ognjem varne blagajne, nagrobne križe in ograje ter orodje za vsako obrt.

Predzadnji teden.

Božična loterija

Srečkanje nepreklicno dne 29. dec. 1903

1500 dobitkov

razdeljeni v 100 glavnih in 1400 postranskih dobitkov v skupni vrednosti kron 50.000 kron

glavni dobiček K 25.000 in nadaljna dva druga dobitka po 5000 in 1000 se na zahtevo izplačajo po odbitku postavnega davka v gotovini.

Srečke po 1 krono

se vdobivajo v vseh menjalnicah, tobakarnah, loterijskih zbiralnicah kakor tudi pri „Loterie-Bureau“, Spiegelgasse 15.

Ulica Nuova štv. 20.

Zaloga pristnih

štajerskih piščancev, purančkov, kopunov, kokosi, rac, gosij in perutnine

vsake vrste bodisi žive ali oskubljene. Prodaje na debelo in drobno.

Ulica Nuova štv. 20 (vogal ul. Ponterosso).

Urar F. Pertot

Trst ulica della Torre bianca Prodaja srebrne ure od 3 gld. naprej, zlate ure od 8 gld. naprej. Izbor sten skih ur, regulatorjev i. t. d. Popravlja vsakovrstne ure po jako zmerni ceni.

Andemo de Franz.

V dobroznani gostilni »Andemo de Franz« v ulici Geppa št. 16.

se toči:

fino vipavsko belo	po 40 nvč.
za na dom	36 »
istrski teran I. vrste	36 »
za na dom	32 »
na 10 litrov	28 »
dalmatinsko I. vrste	36 »
za na dom	32 »
na 10 litrov	28 »

Priporoča se krčmarjem in trgovcem za prodajo na debelo, slavnemu občinstvu pa za mnogobrojni obisk. Na razpolago so vedno topla in mrzla jedila. Kréma je odprta vsak večer do polnoči.

Josip Furlan, krčmar.

Za božično in novoletno darilo! 395 komadov samo gld 1.85.

1 krasna ura s 24 urnim tekom s posrebrneno, verižico; 1 krasna spila za kravate se simli biseri; 1 prstan s ponarej. kamnom za moške ali ženske; 1 garnitura gumbov za manšete, srajce in oviatnik, jamčeno iz 3 double zлата; 6 žepnih rut iz pristnega platna; 1 krasna pisalna oprava iz niklja 1 lepo toiletno ogledalo z etvijem in lepim glavnikom; 1 lepo dišeče toiletno milo; 1 beležnica; 12 komadov umetnih slik najznamenitejših mož sedanjega časa; 72 pisalnih peres in še 290 različnih komadov, koji so v hiši koristni.

Pošilja po povzjetju ali predplačilu.

H. Spingarn, Krakov 43.

Kdor vzame 2 ovitka, vdobi po vrhu en nož z 2 rezili, ako se vzame več ovitkov se priloži vsa kemu po en tak nož.

Za to kar ne ugaja. se denar takoj vrne.

Glasovir na prodaj.

Proda se po nizki ceni izvrsten glasovir. Več se izve v »Delavskem podp. društvu«, ul. Molin p'cedo št. 3

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla Città di Trieste“

tvrdke

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 40

nasproti gledališču „GOLDONI“ s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor boljših in navadnih snovij.

VELIKI IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri. Avtorizovana krojačnica.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital

K 1.000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, priporočil, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz. Fromese izdaja k vsakemu žrebanju.

Špitalske ulice štev. 2.

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavicje.

Eskompt in inkasno menic.

Daje predujme na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Bor na naročila.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija.)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzlaga.

Prómet s čeki in nakaznicami.